

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către partea vătămată Daihman Petru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, în cauza penală în privința lui

Rusu Valeriu Mihail, născut la 13.03.1983, originar și locuitor în s. Oxentea, r-nul Dubăsari,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.10.2015 - 18.03.2016;

Instanța de apel: 08.04.2016 - 15.06.2016;

Instanța de recurs: 25.08.2016-16.11.2016.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 martie 2016, Rusu Valeriu a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către acesta.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Rusu Valeriu este învinuit de faptul că, la 09.05.2015 aproximativ la ora 01:00, aflându-se în Germania or. Berlin, str. Zobertir, fără motive întemeiate l-a atacat pe Daihmann Petru în timp ce dormea, lovindu-l cu un obiect necunoscut în regiunea feței, provocându-i fractură dublă a mandibulei în regiunea mediană fără deplasare și subcondiliană joasă pe stânga cu deplasarea fragmentelor, edem a țesuturilor moi la nivelul feței, după care a fugit și s-a ascuns în pat. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1893/D, leziunea a fost calificată ca vătămare medie.

3. Nefiind de acord cu sentința procurorul a atacat-o cu apel solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi prin care Rusu Valeriu să fie declarat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 ore.

În motivarea cererii a invocat că:

- sentința de achitare a inculpatului este ilegală, deoarece vina lui în comiterea infracțiunii incriminate se confirmă pe deplin prin probele prezentate de către acuzare, iar instanța de fond ilegal l-a achitat pe Rusu Valeriu. Din motivarea sentinței este evident faptul, că instanța de judecată a dat o apreciere subiectivă probelor administrate în cadrul procesului penal și vădit părtinitoare în favoarea inculpatului;

- instanța de fond neîntemeiat a concluzionat că, declarațiile părții vătămate nu constituie indici suficienți de condamnare și nu coroborează cu celelalte probe administrate, inclusiv proba cu martori, ori din probele examinate mai sus este evident faptul, că declarațiile părții vătămate sunt confirmate pe deplin de declarațiile martorului Ceban Dumitru, de raportul de expertiză medico-legală, de procesul-verbal de recunoaștere a persoanei, precum și de procesul-verbal de confruntare dintre partea vătămată Daihman Petru și martorul Burghila Andrei;

- declarațiilor martorilor Buga Andrei, Burghila Andrei și Burghila Serafim, instanța urma să le dea o apreciere corectă și anume, să ia în considerație faptul, că toți au confirmat că atunci când s-au sculat dimineața partea vătămată Daihman Petru avea leziuni corporale și s-a plâns anume pe Rusu Valeriu, precum că l-ar fi lovit pe parcursul nopții, însă, faptul că ei nu au văzut și nici n-au auzit despre acest conflict deoarece dormeau, cu toate că din declarațiile lui Daihman Petru care sunt susținute și prin declarațiile martorului Ceban Dumitru reiese cu certitudine că după ce a fost lovit în față de către Rusu Valeriu el a aprins lumina și toți martorii s-au trezit din somn, instanța de judecată urma să le aprecieze critic, deoarece pe parcursul ședinței de judecată s-a stabilit, că martorul Buga Andrei este cumnat cu inculpatul Rusu V., totodată inculpatul este fin de botez al martorului Burghila Serafim, care este tatăl martorului Burghila Andrei și toți aceștia sunt locuitori al aceluiași sat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 a fost admis apelul declarat, casată total sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Rusu Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art. 90 alin. (1) Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

4.1. Colegiul penal a reținut că, instanța de fond incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și astfel, eronat a ajuns la concluzia că, inculpatul Rusu Valeriu învinuit în baza art. 152 alin. (1) Cod penal urmează a fi achitat din motiv că fapta nu a fost comisă de către inculpat.

Analizând totalitatea de probe acumulate la cauză și apreciindu-le, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al

pertinenței, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat:

Rusu Valeriu, la 09.05.2015 aproximativ la ora 01.00, aflându-se în Germania or. Berlin, str. Zobertir, fără motive întemeiate l-a atacat pe Daihmann Petru în timp ce dormea, lovindu-l cu un obiect necunoscut în regiunea feței, provocându-i fractură dublă a mandibulei în regiunea mediană fără deplasare și subcondiliană joasă pe stânga cu deplasarea fragmentelor, edem a țesuturilor moi la nivelul feței, după care a fugit și s-a ascuns în pat. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1893/D leziunile se califică ca vătămare medie.

Cu toate că inculpatul Rusu Valeriu nu a recunoscut vina, Colegiul penal a considerat că ea se probează prin declarațiile părții vătămate, a martorilor Buga Andrei, Burghila Andrei, Cebanu Dumitru și materialele cauzei, inclusiv:

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 26.08.2015 (f.d. 49- 52);
- procesul-verbal de confruntare din 07 octombrie 2015 (f.d. 71-74);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 1893/D din 24.08.2015 (f.d. 56).

Astfel, Colegiul penal a constatat cu certitudine că Rusu Valeriu a comis infracțiunea imputată și că acțiunile lui se încadrează în baza art. 152 alin. (1) Cod penal după semnele calificative: vătămarea intenționată medie a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel acuzatorul de stat a menționat că, în conformitate cu art. 415 alin. (21) Cod de procedură penală, instanța de apel pentru a pronunța o sentință de condamnare în privința inculpatului care a fost achitat în instanța de fond, trebuie să audieze pe viu martorii acuzării, însă din motiv că, martorii au fost audiați la urmărirea penală și în instanța de judecată și aceștia au declarat că, nu au văzut momentul aplicării loviturilor de către inculpat părții vătămate, deoarece ei dormeau, acuzarea și-a întemeiat învinuirea pe declarațiile părții vătămate care l-a văzut anume pe inculpatul Rusu Valeriu, în momentul când a aprins lumina, după care au fost treziți toți martorii prezenți în acel apartament. În acest sens, din motiv că, martorii acuzării nu au văzut momentul aplicării loviturilor părții vătămate, deoarece toți în unanimitate au declarat că, dormeau, acuzarea nu a considerat necesar de a-i audia repetat în instanța de apel, or, aceștia nu vor oferi alte detalii și informații pertinente pentru examinarea cauzei penale, iar proba acuzatorie pe care acuzarea își bazează învinuirea sunt declarațiile părții vătămate Daihmann Petru și raportul de expertiză medico-legală.

Prin urmare, instanța de apel a remarcat că, declarațiile părții vătămate nu sunt singura probă acuzatorie pusă la baza învinuirii de către acuzatorul de stat, acestea fiind confirmate prin raportul de expertiză medico-legală nr. 1893/D din 05.08.2015 care dovedește cauzarea vătămarilor medii părții vătămate, prin declarațiile martorului Cebanu Dumitru, iar declarațiile martorilor Buga Andrei, Burghila Andrei

și Burghila Serafim nu infirmă în totalitate cele expuse de către partea vătămată. Ținând cont de circumstanțele cauzei în care a fost comisă infracțiunea și anume, într-un spațiu limitat, într-un apartament cu două odăi în care se aflau 6 persoane, pe timp de noapte când toți dormeau, nu pot fi solicitate și respectiv prezentate, alte probe directe care ar demonstra cu certitudine vinovăția inculpatului Rusu Valeriu în cele incriminate.

Din analiza cumulară a probelor analizate fiecare în parte și toate în ansamblu, instanța de apel a conchis că, în acțiunile inculpatului Rusu Valeriu se întrunesc toate elementele laturii obiective a infracțiunii incriminate, luând în considerare că în data de 8 spre 9 mai, pe timp de noapte, Rusu Valeriu cu scop de răzbunare 1-a atacat pe Daihmann Petru în timp ce dormea, lovindu-l cu un obiect necunoscut în regiunea feței, provocându-i fractură dublă a mandibulei, calificate ca vătămări medii. Cauzarea de daune integrității corporale lui Daihmann Petru ca urmare a acțiunii unui obiect contondent dur, apreciate de către expert ca vătămare corporală medie se confirmă prin raportul de expertiză medico-legală nr. 1893/D din 05.08.2015 .

Din circumstanțele cauzei se desprinde și realizarea laturii subiective de către inculpat, care se manifestă prin intenția directă de a cauza vătămări corporale unei persoane, motivul căreia era relațiile de conflict pe care le avea inculpatul cu feciorul lui Daihmann Petru, pe nume Lupașcu Ruslan.

Colegiul penal la aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 76 și 77 Cod penal, a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului Rusu Valeriu, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului și a reținut că acesta se caracterizează pozitiv, anterior nejudicat, neangajat oficial în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află.

Astfel, Colegiul penal a conchis că, reieșind din circumstanțele cauzei, ținând cont de faptul că, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, corectarea și reeducarea inculpatului Rusu Valeriu este posibilă fără izolarea de societate prin stabilirea în privința acestuia a unei pedepse non privative de libertate în limitele prevăzute de sancțiunea art. 152 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

5. Împotriva deciziei a depus recurs ordinar partea vătămată, prin care solicită casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsă fără aplicarea art. 90 alin. (1) Cod penal.

Recurentul în susținerea cererii invocă că, instanța de apel urma să individualizeze aplicarea pedepsei în raport cu persoana celui vinovat și cu toate că în

motivarea deciziei a invocat că, inculpatul nu și-a recunoscut vina, nu a conștientizat gravitatea faptelor, nu și-a cerut scuze de la partea vătămată.

6. Procurorul în baza art. 431 alin.(1) pct.1)¹ Cod de procedură penală a depus referință asupra recursului declarat, prin care solicită respingerea acestuia, deoarece instanța de apel just a ajuns la concluzia condamnării lui Rusu Valeriu în baza art. 152 alin. (1) Cod penal cu stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probă de 2 ani, luând în considerație prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

Colegiul penal precizează că, recurentul critică hotărârea contestată în partea stabilirii pedepsei considerând-o greșit individualizată, temei de drept prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În același timp, Colegiul consideră că temeiul pentru recurs semnalat nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată de casare a sentinței instanței de fond, pronunțând o nouă hotărâre acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având

deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei și a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Față de cele ce preced, Colegiul penal consideră că temei pentru aplicarea unei pedepse mai aspre în privința lui Rusu Valeriu nu se constată, iar pedeapsa răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Astfel, Colegiul conchide că instanța de apel corect s-a expus la acest capitol și menționează că circumstanțele elucidate de partea vătămată nu cad sub incidența casării deciziei recurate.

Prin urmare, Colegiul menționează că prevederile legale în această privință au fost respectate, iar criticile formulate de recurent enunțate la pct. **5.** au fost obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. **4.1.**, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, ori materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărârii recurate.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, deoarece corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiurile invocate de recurent nu persistă în cauză, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către partea vătămată Daihman Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, în cauza penală în privința lui Rusu Valeriu, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 07 decembrie 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun